

Ўзбекистон Президенти ШҲТ доирасидаги кўп томонлама ҳамкорликни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш муҳимлигини қайд этди

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Ҳиндистон Республикаси Бош вазири Нарендра Модининг таклифига биноан 4 июль куни ШҲТга аъзо давлатлар раҳбарлари кенгашининг видеоанжуман шаклидаги навбатдаги мажлисида иштирок этди.

Ҳиндистон томонининг раислигида ўтган тадбирда Қозоғистон Республикаси Президенти Қасим-Жомарт Тоқаев, Хитой Ҳалқ Республикаси Раиси Си Цзиньпин, Қирғиз Республикаси Президенти Садир Жапаров, Покистон Ислом Республикаси Бош вазири Шаҳбоз Шариф, Россия Федерацияси Президенти Владимир Путин, Тожикистон Республикаси Президенти Эмомали Раҳмон ҳамда Шанхай ҳамкорлик ташкилоти бош котиби Чжан Мин ва ШҲТ Минтақавий аксилтеррор тузилмаси Ижроия қўмитаси директори Руслан Мирзаев ҳам қатнашди.

Кузатувчи мамлакатлар раҳбарлари ва фахрий меҳмонлар сифатида саммитда Эрон Ислом Республикаси Президенти Иброҳим Раисий, Беларусь Республикаси Президенти Александр Лукашенко, Мўғалистон Президенти Хурэлсух Ухнаагийн, Туркманистон Президенти Сердар Бердимуҳамедов ҳамда БМТ Бош котиби Антониу Гутериш ва халқаро ташкилотлар раҳбарлари иштирок этди.

Кун тартибига мувофиқ, минтақавий ва халқаро аҳамиятга молик долзарб масалалар юзасидан фикр алмашилди, кўп қиррали ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада кенгайтириш истиқболлари муҳокама қилинди.

Ўзбекистон раҳбари ўз нутқида халқаро муносабатлар тизимида рўй берадиган туб ўзгаришлар - геосиёсий кескинлик кучайиб, зиддиятлар авж олаётгани, глобал барқарорлик ва изчил

тараққиётга хавф солаётган янги хатар ва таҳдидлар пайдо бўлаётгани, экология, озиқ-овқат ва energetika хавфсизлиги соҳасидаги хавфлар ортиб бораётганини қайд этди.

- Шу муносабат билан конструктив ва ишончга асосланган мулокотни йўлга қўйишга кучли эҳтиёж борлиги яққол кўриниб турибди, - деди мамлакатимиз етакчиси.

Ўзбекистон низо ва зиддиятларни ҳал қилиш, тинчлик ва барқарорликни таъминлашга қаратилган ечимларни излаш ва муросали қарорларни қабул қилишда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг марказий ўрнига нисбатан принципиал позицияга риоя қилиши таъкидланди.

ШХТ фаолияти тўғрисида сўз юритар экан, Ўзбекистон Президенти ушбу ташкилот муваффакияти унинг асосий тамойилларига қатъий риоя этишга асосланганингига эътибор қаратди. Булар - ташкилотнинг блокдан ташқари мақоми, очиқликка қатий содиқлик, тенглик ва консенсус асосида қарор қабул қилиш тамойиллариdir.

- Энг муҳими, бизнинг ҳамкорлигимиз турли манфаатлар, ёндашувлар, қарашлар ва маданий тафовутларни ўзаро ҳурмат қилиш ва конструктив идрок этишга суянади, - деди давлатимиз раҳбари.

ШХТнинг минтақавий кун тартибидаги энг долзарб масалаларни ҳал қилишда самарали халқаро тузилма сифатидаги етакчи ролини сақлаб қолиш мақсадида қабул қилинган келишувлар ва қарорларни инвентаризациядан ўтказиш, шакллантирилган институтлар ва ҳамкорлик механизмларининг фаолиятини аудит қилиш, ташкилотни модернизациялаш бўйича келишувларнинг бажарилишини жадаллаштириш таклифи илгари сурилди. Экспертлар форуми доирасида ШХТ истиқболлари бўйича қўшма тадқиқот лойиҳасини амалга ошириш зарурлиги кўрсатиб ўтилди.

Саммитнинг кун тартибидан келиб чиқиб, Ўзбекистон Республикаси Президенти ташкилот доирасидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш бўйича аниқ таклифларни баён қилди.

Хусусан, давлатимиз раҳбари кўп томонлама сиёсий ҳужжат - ШХТнинг яхши қўшничилик, ишонч ва трансчегаравий шериклик кодексини ишлаб чиқиш ташаббусини илгари сурди.

- Унинг қабул қилиниши устувор вазифаларни аниқлаш, янги шароитларда кўп томонлама ҳамкорликни янада чуқурлаштириш бўйича умумий ёндашувлар ва комплекс чора-тадбирларни ишлаб чиқиш имконини беради, - деди Шавкат Мирзиёев.

Ўзбекистон раҳбари ШХТ давлатлари саноат ва инновацион тараққиёт кўрсаткичлари бўйича етакчилик қилгани ҳолда улкан интеллектуал салоҳиятга, энг бой энергия ва агарар ресурсларга эга эканини қайд этди.

- Бугунги кунда ички-минтақавий савдо ва саноат-технологик ҳамкорликни ривожлантириш учун умумий маконни шакллантириш ташабbusi ҳар қачонгидан ҳам долзарбdir, - деди Ўзбекистон етакчиси.

Шу маънода, Президентимиз инновацион тараққиёт, рақамлаштириш ва роботлаштириш, сунъий интеллект, биотехнология, фармацевтика ва келажак саноатининг бошқа тармоқларини қамраб оладиган ШХТнинг янги иқтисодий мулокоти дастурини қабул қилишни таклиф этди.

Бу йўналишлардаги лойиҳаларни илгари суриш мақсадида давлатимиз раҳбари Ўзбекистонда ШХТга аъзо давлатлар худудларининг инновацион шериклиги ҳафталигини ҳамда юқори технологиялар қўшма кўргазмасини ўтказиш таклифини билдириди.

Транспорт-коммуникация масалаларига тўхталиб, Ўзбекистон Президенти ШХТ давлатларининг транспорт ўзаро боғлиқлигининг ягона харитасини ишлаб чиқиш ташаббусини билдириди.

- Бу “тўсиқлар” ва “бўшлиқлар”ни аниқлаш, умумий, интеграциялашган транспорт-транзит

тизимини шакллантириш учун устувор чора-тадбирлар ва лойиҳаларни белгилаш имконини беради, - деди Шавкат Мирзиёев.

Келгуси йилни ШХТ маконида Экология йили деб эълон қилинишини қўллаб-қувватлаб, мамлакатимиз етакчиси "Яшил камар" дастури доирасида Минтақавий экологик лойиҳаларни қўллаб-қувватлаш ва "яшил" технологияларни жорий этиш бўйича қўшма ҳаракатлар режасини тайёрлашни таклиф қилди.

- ШХТ майдонида иқлим ўзгаришига мослашиш, декарбонизация ва "тоза" технологияларни жорий этиш, "ақлли" қишлоқ хўжалиги ва сув тежамкорлигини ривожлантириш бўйича яқинроқ мувофиқлаштириш ва амалий ҳамкорлик зарур, - деди давлатимиз раҳбари.

Ўзбекистон Президенти Самарқанддаги "Ипак йўли" халқаро университети негизида шу йилнинг октябрь ойида Жаҳон сайёхлик ташкилоти Бosh ассамблеясининг юбилей сессияси доирасида ШХТ туризм индустрисини ривожлантириш бўйича қўшма илмий-амалий конференция ўтказишга тайёрлигини билдириди.

Давлатимиз раҳбари ШХТнинг бой маданий-гуманитар салоҳиятини тўлиқ рўёбга чиқариш мақсадида ўзаро мувофиқлашган сиёсатни амалга оширишнинг долзарб аҳамиятига алоҳида тўхталди. Шу муносабат билан интенсив маданий алмашинувнинг йиллик тақвимини шакллантиришни амалиётга жорий этиш ҳамда "ШХТ - келажакнинг ижодий ғоялари ва ташабbusлари макони" ёшлар алмашинувини кенгайтириш бўйича Тадбирлар дастурини тайёрлаш таклиф қилинди.

ШХТнинг Минтақавий аксилтеррор тузилмаси фаолиятини фаоллаштириш борасидаги саъй-ҳаракатларни қайд этиб, мамлакатимиз етакчиси тузилма кенгашининг сайёр йиғилишлари амалиётини давом эттиришни қўллаб-қувватлади, бу тузилманинг замонавий таҳдидларга тезкор жавоб бериш масалаларида ваколатларини оширишга имкон беришини таъкидлади.

Яна бир муҳим масала - Афғонистонда сақланиб қолаётган мураккаб вазиятга тўхталиб ўтилди.

Президентимиз Афғонистоннинг бевосита қўшнилари бўлган Шанхай ҳамкорлик ташкилоти давлатлари узоқ муддатли сиёсий ечимни топишдан барчадан кўра манфаатдор эканини таъкидлади.

Шу муносабат билан "ШХТ – Афғонистон" алоқа гурӯҳи форматида қўшма фаолиятни ва маслаҳатлашувларни қайта тиклаш таклиф қилинди.

Тадбир якунида ШХТга аъзо давлатлар раҳбарлари қуйидаги ҳужжатларни имзоладилар:

- ШХТга аъзо давлатлар раҳбарлари кенгашининг Нью-Дехли декларацияси;
- 2030 йилга қадар ШХТ минтақасида иқтисодий ривожланиш стратегиясини тасдиқлаш тўғрисида қарор;
- Эрон Ислом Республикасини ШХТ аъзолигига қабул қилиш тартиботини якунлаш ва унга ШХТга аъзо давлат мақомини бериш тўғрисида қарор;
- Беларусь Республикасининг ШХТга аъзо давлат мақомини олиш учун мажбуриятлари тўғрисидаги меморандумни имзолаш ҳақида қарор.

Бундан ташқари, иқтисодий ҳамкорлик ва рақамили трансформацияни янада ривожлантириш, минтақавий хавфсизликни таъминлаш ва маданий-гуманитар алоқаларни кенгайтиришга қаратилган 10 та ҳужжат қабул қилинди.

ШХТга раислик Қозоғистон Республикасига ўтди.

[Манба](#)